

Revisionen

Till
Fullmäktiges presidium i Norrtälje
kommun

Revisionsinsatser och revisionsplan för år 2025 och inriktning 2026

Syfte

Syftet med revisionsplanen är att på ett överskådligt sätt redovisa innehållet i revisionen för aktuellt år. Revisionsplanen är flexibel och kan justeras under året.

Den förtroendevalda revisorns uppdrag

Den förtroendevalda revisorns uppdrag regleras i kommunallagens 12 kap. I uppdraget ingår att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas ansvarsområden i den utsträckning som följer av God revisionssed. Revisorerna har att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om nämndernas och styrelsens interna kontroll är tillräcklig.

Revisorernas uppdrag i kommunala bolag och stiftelser är i stort sett detsamma men den främsta skillnaden är att en lekmanarevisor inte granskar räkenskaperna. Det uppdraget har en auktoriserad revisor. Uppdraget att granska bolagets interna kontroll har såväl lekmanarevisorerna som auktoriserad revisor.

Ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande innebär att:

- Verksamhetens resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten,
- Verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser,
- Styrelsen och nämnden har en styrning och uppföljning mot mål och beslut,
- Verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

Revisionens granskning fokuserar på de uppdrag som fullmäktige överlämnat till styrelsen eller nämnden och de mål som ställts upp av fullmäktige.

Rättvisande räkenskaper innebär att:

- Redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning,

- Delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Räkenskaperna ska upprättas i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed i kommunal verksamhet. Rådet för kommunal redovisning (RKR) är normbildande för god redovisningssed. Rådet lämnar rekommendationer som ska följas av kommunerna.

Tillräcklig intern kontroll

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner, som på en rimlig nivå säkerställer att:

- verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv,
- informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är
- ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

Det är styrelse och nämnder som har ansvar för den interna kontrollen inom sina verksamheter. Styrelsen har därtill ofta ett övergripande ansvar för kommunens system och rutiner för den interna kontrollen.

Förtroendevalda revisorer och sakkunniga

För räkenskapsåren 2023–2026 har följande revisorer valts på uppdrag av kommunfullmäktige:

- Göran Härngren¹
- Maj Åberg Palm²
- Clas Forsgren Liegnell
- Stig Jandrén
- Rolf Nielsén

Revisorerna i kommuner och regioner ska, med stöd av sakkunniga granska och pröva den kommunala verksamheten, enligt kommunallagen och god revisionsmed. Upphandling pågår avseende sakkunnigt stöd. För närvarande, till och med 30 april 2025 innehas uppdraget av PwC.

Lekmannarevision - granskning av bolag

Lekmannarevisorn och auktoriserad revisor arbetar sidoordnade och självständigt med sina respektive uppdrag. Uppdragen överlappar delvis varandra – särskilt vid granskningen av bolagets interna kontroll, som båda ska granska och pröva. Det är viktigt för lekmannarevisorerna och auktoriserad revisor att komma överens om hur de ska samverka och hur de ska arbeta i den del där deras uppdrag överlappar varandra. I detta arbete tar lekmannarevisorerna hjälp och stöd av sakkunnigt biträde i den utsträckning de önskar.

Lekmannarevisorerna uttalar sig i en granskningsrapport om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorerna kan också redogöra för viktiga iakttagelser och lämna särskilda upplysningar som behöver komma till ägarens kännedom. Lekmannarevisorernas uppdrag är definierat i aktiebolagslagen (ABL 10 kap. 3 §).

I Norrtälje kommun granskar vi utsedda lekmannarevisorer följande bolag:

¹ Göran Härngren, revisionens ordförande till och med 2024-09-23 och därefter vice ordförande.

² Maj Åberg Palm, revisionens ordförande från och med 2024-09-23 och dessförinnan vice ordförande.

Norrtälje kommunhus AB, moderbolag och följande helägda kommunala bolag:

- Campus Roslagen AB
- Norrtälje Energi AB
- Norrtälje Vatten & Avfall
- Roslagsbostäder AB

Samt det delägda bolaget:

- Kapellskärshamns AB

Ur revisionsgruppen har även två förtroendevalda revisorer utsetts för revisionen av Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, KSON. Vidare har samma revisorer utsetts till lekmannarevisorer i det av kommunalförbundet helägda vårdbolaget Tiohundra AB.

Revisionsinsatser år 2025

Revisionens anslag

För år 2025 är revisionens totala budget 2 845 000 tkr. I bilaga anslaget fördelning.

Koppling till riskanalys

2025 års revisionsplan bygger på en dokumenterad riskanalys.

Riskanalysen omfattar tre steg, inventera, analysera och bedöma risker. Riskanalysen minskar revisionsrisken, dvs. att inte granska det som är mest väsentligt. Med risker avses händelser och företeelser som hotar eller hindrar att uppdrag kan genomföras och att mål för verksamheten nås samt att det sker på avsett och säkert sätt.

Årlig granskning

Granskningen är årlig och avser den verksamhet som sker under ett räkenskapsår. Granskningen är avslutad när alla revisionsobjekt samt årsredovisningen är granskad. Det innebär att granskningen tidsmässigt sträcker sig in på kommande räkenskapsår. Den årliga granskningen består av tre delar:

- Grundläggande granskning
- Granskning av delårsrapport och årsredovisning
- Fördjupad granskning

Grundläggande granskning

Grundläggande granskning genomförs av samtliga styrelser och nämnder varje år. Den grundläggande granskningen innehåller:

- Granskning av måluppfyllelse
- Granskning av styrning och intern kontroll

Den grundläggande granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Granskningen ska vara så omfattande att den ger en stabil grund för revisionens och lekmannarevisionens bedömningar i revisionsberättelsen/granskningsrapporten.

Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Revisionen granskar och bedömer om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med LKBR och god redovisningssed i

kommunal verksamhet. Granskningen genomförs av sakkunnigt biträde självständigt utifrån standard för kommunal räkenskapsrevision.

Revisionen bedömer också om resultaten i delårsrapport och årsredovisningen är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om, inklusive mål om god ekonomisk hushållning.

Granskningen av delårsrapporten är översiktlig, till skillnad från den mer omfattande granskningen av årsredovisningen.

Lekmannarevision - granskning av bolag

Lekmannarevisorn och auktoriserad revisor arbetar sidoordnade och självständigt med sina respektive uppdrag. Uppdragen överlappar delvis varandra – särskilt vid granskningen av bolagets interna kontroll, som båda ska granska och pröva. Det är viktigt för lekmannarevisorerna och auktoriserad revisor att komma överens om hur de ska samverka och hur de ska arbeta i den del där deras uppdrag överlappar varandra.

Lekmannarevisorerna uttalar sig i en granskningsrapport om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Lekmannarevisorerna kan också redogöra för viktiga iakttagelser och lämna särskilda upplysningar som behöver komma till ägarens kännedom. Lekmannarevisorernas uppdrag är definierat i aktiebolagslagen (ABL 10 kap. 3 §).

Se avsnitt ”Lekmannarevision - granskning av bolag” för bolag och utsedda lekmannarevisorer.

- Under 2025 planeras utöver den grundläggande granskningen en uppföljning och granskning av följsamhet den tidigare genomförda granskningen av ägarstyrning och att denna fått genomslag i samtliga bolag.
- För Norrtälje vatten och Avfall AB (NVAA) granskas VA-verksamheten. Inriktning och omfattning tydliggörs i separat projektplan.
- För år 2026 kommer en förnyad riskanalys att genomföras.

Fördjupad granskning

Fördjupade granskningar genomförs där riskanalysen visar på stora risker och där revisionen och lekmannarevisionen bedömer att den grundläggande granskningen inte är tillräcklig.

Fördjupade granskningar är avgränsade och inriktade på en viss verksamhet, process eller rutin. De kan genomföras inom hela revisionsuppdraget – måluppfyllelse, styrning och intern kontroll samt räkenskaper.

Omfattningen på fördjupade granskningar kan variera, men ska följa de kraven på projektplaner och rapporter som definieras i God revisionsred samt i Skyrev:s vägledningar och rekommendationer.

För år 2025 har revisionen beslutat att genomföra följande fördjupade granskningar:

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Enligt kommunallagen 6 kap § 1 samt 10 kap §§ 3–6 ska kommunstyrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas och bolagens verksamhet. Styrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan ha inverkan på kommunens ekonomiska ställning samt hos fullmäktige göra de framställningar som behövs. Socialnämnden redovisar 2024 liksom föregående år underskott. Revisionen har även i årets granskning uppmärksammat brister i nämndens verksamhet kopplat till bland annat till nämndens uppföljning men även förutsättningar för en effektiv

verksamhet. Det är även av stor vikt att kommunstyrelsens uppsiktsplikt över Kommunalförbundet (KSON) som ansvarar för kommunens verksamhet inom äldreomsorg och omsorg om funktionsnedsatta fungerar tillfredsställande.

Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas/ bolagens/förbundets verksamhet är ändamålsenlig och tillräcklig.

Kommunens brottsförebyggande arbete. Den organiserade brottsligheten benämns idag som systemhotande. Tre barn om dagen uppskattas rekryteras av kriminella organisationer, den kriminella ekonomin uppskattas omfatta över 150 miljarder - årligen. Ett stärkt brottsförebyggande arbete är en förutsättning för ett mer robust samhälle och en stärkt inre säkerhet. Sedan juli 2023 har kommunen fått ett utökat och definierat ansvar för detta. Kommunen ska koordinera lokal samverkan och ha en samordningsfunktion. Lagstiftaren understryker att verksamhetsområden socialtjänst, skolväsende och samhällsbyggnad har en särställning i det brottsförebyggande arbetet.

Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer att det brottsförebyggande arbetet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

Fritidshemmens kvalitet. Statistik från Skolverket avseende Norrtälje kommun för läsåret 2023/24 visar att antalet elever som är inskrivna i fritidshem ökar. Statistik visar även att det är många inskrivna barn per årsarbetare och att behörigheten hos personalen är låg. Det är huvudmannen som har det övergripande ansvaret för kvaliteten i fritidshemmet och därmed också för att fördela resurser i förhållande till de olika behov som finns i varje fritidshem. Av barn- och skolnämndens rapportering framgår att nämnden har svårt att rekrytera behöriga pedagoger till fritidshem.

Granskningens syfte är att om barn- och skolnämnden styrning av fritidshemmen är ändamålsenlig samt om detta sker med tillräcklig intern kontroll.

Arbetet med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till egen försörjning. Handläggning inom området ekonomiskt bistånd innebär ett dubbelt uppdrag. Det handlar dels om att utreda och pröva rätten till bistånd, dels att stötta individer till självförsörjning. Långvarigt behov av bistånd kan medföra ekonomiska svårigheter och socialt utanförskap med försämrad fysisk och psykisk hälsa. Det är därför centralt att arbeta förebyggande för att motverka detta. Av statistik framgår att vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare äldre än 18 år har ökat i Norrtälje mellan 2022 och 2023.

Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden säkerställer en ändamålsenlig process som leder till att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får tillgång till arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Vuxenutbildning. Vuxenutbildningen är viktig för många samhällsutmaningar såsom nyanländas etablering, möjligheten för individer att byta yrken och kompetensförsörjning till arbetslivet. Vuxenutbildningen har ett dubbelt uppdrag: att både möta vuxnas utbildningsbehov och arbetslivets kompetensbehov. I Norrtälje kommun har vuxenutbildningen förändrats då avveckling skett av Komvux i egen regi. Komvuxutbildningarna sker nu i extern regi, dock med bibehållet kommunalt huvudmannansvar.

Granskningens syfte är att bedöma om utbildningsnämndens styrning av vuxenutbildningen är ändamålsenlig samt om detta sker med tillräcklig intern kontroll.

Utredningstider respektive uppföljning av placerade barn och unga.

I socialtjänstlagen klargörs de krav och tidsramar som gäller för handläggning av ärenden som rör barn och unga. Nationell statistik visar att utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0–20 år (medelvärde) har försämrats mellan 2022 och 2023. Norrtälje kommun har ett högre medelvärde i jämförelse med riket och liknande kommuner. Problematiken ovan noterades i nämndens egen uppföljning (i internkontrollplanen) av efterlevnad till den lagstadgade utredningstiden. Vidare noterades i nämndens egna uppföljningar bland annat inom ramen för den interna kontrollen att det även finns brister avseende uppföljning av beslutade insatser. Detta sammantaget motiverar en fördjupad granskning.

Granskningsinsats fördelas på två olika projekt med följande syften.

Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden säkerställer en ändamålsenlig handläggning av utredningar, med fokus på utredningstider.

Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden bedriver en ändamålsenlig verksamhet vad gäller placeringar av barn och unga i hem för vård eller boende och i familjehem samt om det sker med tillräcklig intern kontroll.

För år 2026 har revisionen beslutat att genomföra följande fördjupade granskningar:

Kommunens styrning av hållbarhetsarbetet. Syftet med granskningen är att pröva om kommunens arbete med hållbarhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll (här avses miljömässig hållbarhet, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet). Inriktning beslutas efter kartläggning har genomförts. En ny organisation infördes vid majoritetsskiftet i Kommunfullmäktige 2024-09-23. Ett nytt hållbarhetskontor inrättades och avses starta vid årsskiftet 2024/25. Kommunrevisionen avvaktar med granskningen av hållbarhetsarbetet till 2026.

Avtalsförvaltning, inköp och upphandling. Upphandling och inköp har en stor betydelse för kommunens ekonomi utifrån hur processerna hanteras, vilka leverantörer som anlitas, vilka prestationer som erhålls och till vilka villkor samt hur dessa efterlevs och följs upp. Det finns även stora risker för ekonomisk skada och förtroendeskada om upphandling och inköp inte hanteras i enlighet med gällande regelverk och om det finns brister i hanteringen av avtal. Det är av stor vikt att det bedrivs en aktiv avtalsförvaltning och att uppföljning av ingångna avtal genomförs för att säkerställa att ingångna avtal efterlevs och att varor och tjänster levereras med efterfrågad kvalitet och till rätt pris.

Långsiktig planering av förskole-och skolstruktur. Av barn- och utbildningsnämndens egen riskbedömning framgår att den största risken under de närmaste åren finns inom nämndens förmåga att möta behovet av omställning av förskole- och skolorganisationen utifrån sjunkande befolkningsprognos, rådande ränte- och konjunkturläge samt utmaningar i kompetensförsörjning. Den strategiska planeringen av förskole- och skolstrukturen på kort och lång sikt har inletts. Vissa åtgärder genomförs under innevarande år och avsikten är att ta fram förslag på ytterligare anpassningsåtgärder inför kommande läsår.

Säkerheten i skolan. Detta är ett nytt granskningsområde som har fått nationell uppmärksamhet och där det pågår en utredning för att utveckla lagstiftningen. Ett antal fall av grövre våld har inträffat i grund- och gymnasieskolor under senare tid, i vissa fall med dödlig utgång. Regeringen bedömer att säkerhetsläget och hotbilden inom skolväsendet har förändrats i negativ riktning. Det är mycket allvarligt när våldsdåd drabbar personer i skolmiljön. För att motverka sådana

händelser krävs ett förebyggande arbete som behöver pågå både i skolan och det omgivande samhället. En statlig utredare har fått i uppdrag att lämna förslag på åtgärder för att förbättra arbetet med säkerheten i skolväsendet.

Integration. Att lyckas med integrationen är en förutsättning för vår framtida välfärd. Vidare framhålls att kommunen som arbetsgivare är en stark motor för att öka nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Norrtälje kommun har en integrationsstrategi och samlad uppföljning och redovisning av integrationsstrategins genomförande sker till kommunstyrelsen.

Internhyresmodellen. Det är väsentligt med väl fungerande processer som ger en effektiv hantering och planering avseende lokaler. Kommunen har under året (2024) arbetat med att implementera en ny internhyresmodell och regelverk inom fastigheter, för att öka effektiviteten och säkerställa kostnadskontroll. Samtidigt påverkar den demografiska utveckling som kommunen står inför behov av verksamhetslokaler. En viktig del i en anpassning av lokalbestånd är då att det även finns en ändamålsenlig modell för den interna styrning där internhyresmodellen utgör en viktig del.

Övriga granskningsinsatser

Revisionen kommer även att genomföra en uppföljning av tidigare under mandatperioden genomförda granskningar. Det kan även komma att bli aktuellt att genomföra förstudier som ett led i en fördjupad riskanalys inom vissa områden.

Förstudie

Revisionen planerar att göra en förstudie som omfattar kommunens samhällsbyggnadsprocess.

Bakgrunden till detta är att många kommuner ser flera utmaningar i stadsbyggandet framåt. Exempel är: klimatpåverkan, samhällsklyftor samtidigt som kommuner behöver hushålla med mark och säkrar en attraktiv miljö. Utmaningarna kräver ett delat ansvar och samverkan mellan flera nämnder och externa parter för att lyckas. Det finns en upplevelse hos tjänstepersoner med roller frånkopplade från varandra, att mycket tid och resurser går till att besluta om frågor på detaljnivå samtidigt som vissa typer av investeringar med stor inverkan på kommunens ekonomi görs något lättvindigt.

Det finns behov av att hitta synergier mellan projekt, men även applicera ett koncernperspektiv. Viktiga delar i samhällsbyggnadsprocessen är gemensam riktning och mål med samhällsbyggnadsprocessen, samordnad kommunikation, gemensamma definitioner och process för uppstart av projekt, roller, ansvar och mandat på flera nivåer, prioriteringsordning mellan samhällsbyggnadsprojekt samt tydlig överblick och helhetsbild över de samlade projekten och deras konsekvenser. Beakta sociala aspekter och sträva efter att minska samhällsklyftor genom att skapa inkluderande och rättvisa stadsdelar. Detta kan inkludera att främja blandade bostadsområden, tillgång till grönområden och offentliga tjänster.

Uppföljande granskning

Revisionen har även beslutat att genomföra följande uppföljande granskning under 2025 då denna blev föremål för omprioritering under 2024:

- "Inköp och upphandling" (2022).

Revisionsplanen genomförs enligt inriktning ovan och med en omfattning som inryms i tilldelad budget.

Dialog och kommunikation

Upprätthålla en kontinuerlig dialog med kommunstyrelsen, nämnder, förvaltningar och de kommunala bolagen genom möten och löpande kontakter. Träffar kan även ske i

samband med utförd granskning. Besök i verksamheten kan bli aktuellt.

För 2025 kommer ett särskilt fokus att läggas på Överförmyndarens verksamhet med fokus på resultatet av länsstyrelsens tillsyn.

Bilaga 1 - Revisionens budgetanslag 2025

Arvoden inkl. resekostnader	585 600 kr
Personalomkostnader (15,8 %)	92 600 kr
Köp av tjänster (sakkunnigt biträde) enligt avtal	2 070 000 kr
Ipads, datorer, bredband m.m.	44 400 kr
Kompetensutveckling	52 400 kr
Summa	2 845 000 kr

Fördelning av revisionsanslag köp av tjänster (sakkunnigt biträde)

Revisionsplan 2025	Beräknat arvode
Grundläggande granskning, samt granskning av delårsrapport och årsredovisning	750 000 kr
Fördjupade projekt	1 020 000 kr
Uppdragsadministration, riskanalys och revisionsplanering	300 000 kr
Summa	2 070 000 kr

Deltagare

NORRTÄLJE KOMMUN 212000-0217 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-01-31 09:37:37 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: MAJ ÅBERG PALM

Maj Åberg Palm

Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

NORRTÄLJE KOMMUN 212000-0217 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-01-31 10:40:42 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: GÖRAN KARL-RUNE
HÄRNGREN

Göran Härngren

Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post